

Räkne regler för en variabel

Ex Bevisa

$$(x')' = x \quad (L9)$$

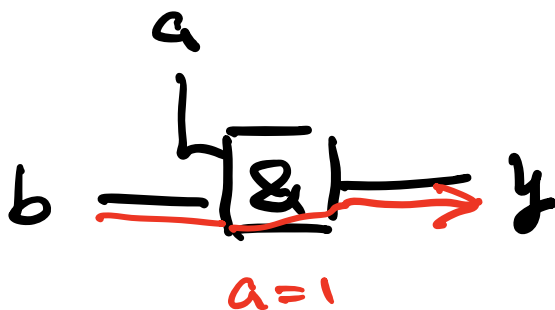
Bevis: Antag att

$$x=0: VL = (\underline{0}')' \stackrel{A7}{=} (1)' \stackrel{A8}{=} 0 = HL$$

$$x=1: VL = (1')' \stackrel{A8}{=} (0)' \stackrel{A7}{=} 1 = HL$$

□.

Ex Illustration av räkne regel och
motiv till varför AND-komponenten
kallas grind.

Betrakta a som styrsignal.

Fall 0 : $a = 0 \Rightarrow y = a \cdot b = 0 \cdot b \stackrel{L6}{=} 0$

\Rightarrow Grinden är stängd

Fall 1 : $a = 1 \Rightarrow y = a \cdot b = 1 \cdot b \stackrel{L8}{=} b$

\Rightarrow Grinden är öppen.

Räkneregler för flera variabler

En lag/sats kan visas på följande vis:

- Använda sats och axiom (algebra)
- Perfekt induktion, dvs sätta upp en sanningsstabell

Ex Absorption

Visa $x + xy = x$ (L16)

Bevis. Algebra ger

$$\begin{aligned} VL &= x + xy \stackrel{L8}{=} x \cdot 1 + xy \stackrel{L4}{=} x(1+y) = \\ &\stackrel{L2}{=} x \cdot (y+1) \stackrel{L5}{=} x \cdot 1 \stackrel{L8}{=} x = HL \square \end{aligned}$$

Ex Visa absorbtionslagen med perfekt induktion.

x	y	VL =			HL
		x	+	xy	x
0	0	0	0	0	0
0	1	0	0	0	0
1	0	1	1	0	1
1	1	1	1	1	1

↑ ↑
lika! $\Leftrightarrow HL = VL \square$.

Ex Visa consensuslagen

$$\underline{xy} + \underline{x'z} = xy + x'z + yz \quad (\text{L18})$$

xyz	\overline{xy}	$\overline{x'z}$	\overline{yz}	$\overline{xy + x'z}$	$\overline{xy + x'z + yz}$
000	0	0	0	0	0
001	0	1	0	1	1
010	0	0	0	0	0
011	0	1	1	1	1
100	0	0	0	0	0
101	0	0	0	0	0
110	1	0	0	1	1
111	1	0	1	1	1

↑ ↑

lika $\Leftrightarrow \overline{VL} = \overline{HL} \square$.

Ex förenkla $\underline{a'b'} + \underline{ab} + \underline{a'b} =$

= /bryt ut/ = $a'(b' + b) + ab =$

= $a' \cdot 1 + ab =$ /consensus/ =

= $a' + \cancel{ab} + \underbrace{1 \cdot b}_{=b} =$ /absorption/ =

= $a' + b$

De Morgans lag (viktigt vid förenkling)

Visa $(x+y)' = x'y'$ (L20)

xy	$(x+y)'$		$x' \cdot y'$		
00	0	1	1	1	1
01	1	0	1	0	0
10	1	0	0	0	1
11	1	0	0	0	0

↑

↑

$1'0'1' \Leftrightarrow 1'0'1' = 1'0'1' \square$

$$(x \cdot y)' = x' + y' \quad (\text{L21})$$

Invertering får flyttas in på
variablerna om '+' byts mot '.'
eller '.' mot '+'.

Graphisk tolkning

$$\begin{array}{l} x \\ y \end{array} \neg \boxed{\geq} \neg (x+y)' \Leftrightarrow \begin{array}{l} x \neg \boxed{=} \neg \\ y \neg \boxed{=} \end{array} \boxed{\&} x'y'$$

$$\begin{array}{l} x \\ y \end{array} \neg \boxed{\&} \neg (xy)' \Leftrightarrow \begin{array}{l} x \neg \boxed{=} \neg \\ y \neg \boxed{=} \end{array} \boxed{\geq} x'+y' \quad (L20)$$

(L21)

Generalisering av de Morgans lag

$$(x_1 + x_2 + \dots + x_n)' = x_1' \cdot x_2' \cdot \dots \cdot x_n'$$

$$(x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n)' = x_1' + x_2' + \dots + x_n'$$

XOR

Används ibland för att minska
komponentbehovet

Axiom

x	y	$x \oplus y$	$x' \cdot y$	$x \cdot y'$	$(x \oplus y)'$	$x' y'$	xy
0	0	0	0	0	1	1	0
0	1	1	1	0	0	0	0
1	0	1	0	1	0	0	0
1	1	0	0	0	1	0	1

Räkneregler

Ex XOR-grunden som styrbar
inverterare

Betrakta s som styrsignal

$$s=0 \Rightarrow u = s \oplus x = 0 \oplus x \stackrel{E4}{=} x$$

\Rightarrow släpper igenom x

$$s=1 \Rightarrow u = s \oplus x = 1 \oplus x = x'$$

\Rightarrow inverterar x

Koppling mellan XOR och Boolesk alg.

$$x \oplus y = x'y + xy' \quad (E10)$$

$$(x \oplus y)' = x'y' + xy \quad (E11)$$

Ex Visa (E11)

de Morgans

$$(x \oplus y)' \stackrel{E10}{=} (\underline{x'y} + \underline{xy'})' \stackrel{\downarrow}{=} \underline{\quad}$$

$$= (\underline{x \cdot y})' \cdot (\underline{x \cdot y'})' = / \text{de Morgans } \times 2 / =$$

$$= (x + y') \cdot (x' + y) =$$

$$= \underbrace{x \cdot x'}_{=0} + xy + x'y' + \underbrace{y \cdot y'}_{=0} =$$

$$= xy + x'y' \quad \square.$$

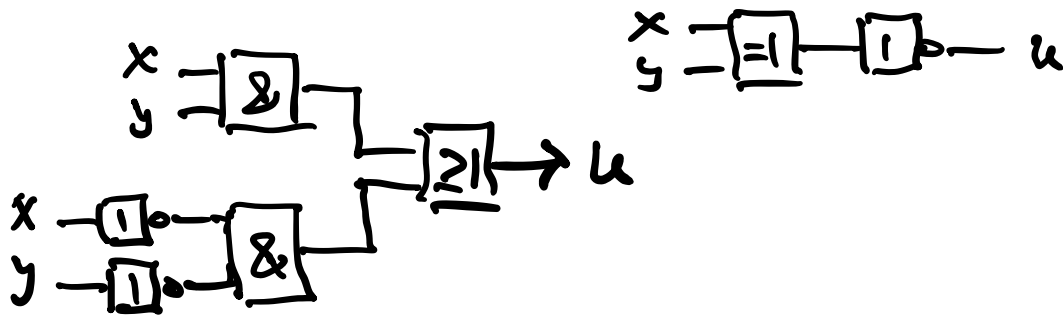
Ex Förenkla och realisera

$$u = xy + \underline{(x+y)'} + x'y'z = \text{/deMorgan/}$$

$$= xy + \underline{x'y'} + \cancel{x'y'z} = \text{/absorption/}$$

$$= \underline{xy + x'y'} = (x \oplus y)'$$

Realisering

I detta faller ger XOR-grunden en komponentsnål realisering.